

Jakelussa mainituille

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN PÄÄTÖS ALUEIDEN KESTÄVÄN KASVUN JA ELINVOIMAN TUKEMINEN -MÄÄRÄRAHAN (VUODEN 2022 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHA) OSOITTAMISESTA MAAKUNTIEN LIITOILLE TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINNAN EDISTÄMISEEN

Valtioneuvosto on 23.3.2023 päättänyt, asian oltua valmistavasti valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsiteltävänä, jakaa jäljempänä mainituille maakuntien liitoille, jotka toimivat alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) 6 §:n 2 momentin mukaisina aluekehittämismääräyksenä valtion vuoden 2022 talousarvion momentin 32.30.40 (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, siirtomääräraha 3 v.) määrärahaa yhteensä 9 000 000 euroa alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen (AIKO) edistämiseen käytettäväksi alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) annetun lain mukaisesti.

Määrärahan kohdentamista voidaan tarvittaessa muuttaa työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä. Määrärahan käyttöön liittyvät lain (757/2021) mukaiset ehdot ovat maksatuspäätöksen liitteenä.

Maakunnan liiton on varoja myöntäessään noudatettava kansallista lainsäädäntöä. Keskeisiä säädöksiä ovat laki Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021), laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) sekä valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (7.10.2021/866).

Määrärahat maksetaan kertasuorituksena maakunnan liiton tilille. Maakunnan liitto vastaa em. tarkoitukseen kohdistetun tuen säädösten mukaisesta myöntämisestä, maksatuksista, seurannasta ja valvonnasta.

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan alueellinen jako

Päätöksellä jaetaan momentin 32.30.40.1 (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen) vuoden 2022 talousarvion määrärahaa 8 600 000 euroa maakuntien liitoille alla olevan taulukon mukaisesti.

MAAKUNTA	TA 2022 422.32.30.40.1
Uusimaa	843 000
Varsinais-Suomi	481 000
Satakunta	460 000
Kanta-Häme	447 000
Pirkanmaa	468 000
Päijät-Häme	470 000
Kymenlaakso	504 000
Etelä-Karjala	443 000
Etelä-Savo	478 000
Pohjois-Savo	450 000
Pohjois-Karjala	458 000
Keski-Suomi	458 000
Etelä-Pohjanmaa	467 000
Pohjanmaa	369 000
Keski-Pohjanmaa	439 000
Pohjois-Pohjanmaa	448 000
Kainuu	447 000
Lappi	470 000
YHTEENSÄ	8 600 000

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan kohdentuminen alueellisen TKI-toiminnan tukemiseen

Jaettava rahoitus on tarkoitettu tukemaan alueellista tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa täydentäen ELY-keskusten kautta jaettavaa alueellista TKI-rahoitusta siten, että ne muodostavat mahdollisimman vaikuttavan kokonaisuuden.

Tavoitteena on lisätä TKI-toimintaa tekevien yritysten määrää ja parantaa näiden yritysten innovaatiokyvykkyyttä tukemaan kysyntä- ja asiakaslähtöistä arvonluontia. Rahoituksella tuetaan alueellisia innovaatio-ekosysteemejä. Rahoitus vahvistaa erityisesti kuntien kehitysyhtiöiden ja muiden yritysten kehittämisorganisaatioiden kytkeä mukana ja pk-yritysten aktivoimista TKI-toimintaan. Rahoitus mahdollistaa myös pieniä ja ketteriä kokeiluja, jotka voivat johtaa suurempiin hankkeisiin muista rahoituslähteistä. Erityisesti rahoituksen suuntaamisessa kannustetaan eri alueilla olevan korkeatasoisen osaamisen laajaan hyödyntämiseen alueiden välisessä yhteistyössä. Liitteessä 2 on kuvattu tarkemmat sisällölliset kriteerit ja seurattavat indikaattorit.

Maakunnan liiton tulee omilla verkkosivuillaan julkaista rahoitettavista hankkeista julkiset tiivistelmät. Tiivistelmän tulee sisältää tieto hankkeen rahoituksesta, toteutusajasta, toteuttajista, tavoitteista ja keskeisistä toimenpiteistä. Maakunnan liiton tulee laatia kerran vuodessa (TEM:n erillinen ohje/pyyntö) alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman määrärahalla rahoitetuista hankkeista sekä niiden tuloksista tiivis yhteenveto.

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Tiina Korhonen

Johtava asiantuntija

Petra Stenfors

LIITTEET	LIITE 1 Varojen käytössä noudatettavat ehdot LIITE 2 Kriteerit ja indikaattorit
JAKELU	maakuntien liitot
TIEDOKSI	ELY-keskukset TEM Jaana Ahlbäck TEM Tarja Pyöriä TEM Mikko Härkönen TEM Tapani Mattila TEM Helinä Yli-Knuutila TEM Satu Tolonen TEM Mika Pikkarainen TEM Sirpa Hautala TEM Jukka Nummikoski TEM Taloushallinto TEM Sisäinen tarkastus TEM Laskentatoimi

VN/9981/2022-TEM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

VAROJEN KÄYTÖSSÄ NOUDATETTAVAT EHDOT

1. Ehtoja on noudatettava valtion vuoden 2022 talousarviosta myönnettävien momentin 32.30.40 valtuuksien ja arviomäärärahojen käytössä. Ehdot ovat voimassa toistaiseksi aina kulloinkin voimassaolevassa muodossaan ja kunakin talousarviovuonna voimassa olevalla talousarviomomentilla.
2. Varoja saa käyttää alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021, *rahoituslaki*) 9 §:n mukaisiin hankkeisiin ja hallinnointikustannuksiin jäljempänä mainituin rajoituksin ja ehdoin.
3. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan myöntämisessä, käyttämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa on noudatettava alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annettua lakia (756/2021, *toimeenpanolaki*) sekä valtioneuvoston asetusta alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (797/2021, *toimeenpanoasetus*), alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annettua lakia (757/2021, *rahoituslaki*) sekä valtioneuvoston asetusta alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (867/2021, *rahoitusasetus*) sekä soveltuvin osin valtionavustuslakia (688/2001).
4. Nämä ehdot koskevat maakuntien liittoja sekä työ- ja elinkeinoministeriötä silloin, kun ne toimivat varojen käyttäjinä. Silloin kun varojen käyttäjänä on työ- ja elinkeinoministeriö, tarkoitetaan näissä varojen käytön ehdoissa maakunnan liitolla soveltuvin osin työ- ja elinkeinoministeriötä.

Jos maakunnan liitto myöntää rahoituslain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdan mukaista alueellista kehittämistukea itse toteuttamiinsa hankkeisiin, on maakunnan liiton hallinnollisesti eriytettävä rahoittavan viranomaisen tehtävät ja itse toteuttamiinsa hankkeisiin liittyvät tuen hakijan ja saajan tehtävät toisistaan. Maakunnan liiton on noudatettava edellä mainittuja säädöksiä myös itse toteuttamissa hankkeissa. Sama koskee työ- ja elinkeinoministeriötä sen myöntäessä rahoituslain 16 §:n mukaista tukea itse toteuttamiinsa hankkeisiin.

5. Maakunnan liiton on julkaistava hakuilmoitus kansallisista alueiden kehittämisen varoista myönnettävän tuen tarkoituksenmukaisessa laajuudessa siten, että se on tasapuolisesti hakijoiden saatavilla. Hakuilmoituksessa on asetettava tuen hakemiselle haku-aika tai, jos tukea voidaan hakea jatkuvasti, tämän on käytävä ilmi hakuilmoituksesta. Hakuilmoituksessa on kuvattava hankkeita koskeva valintamenettely ja valintaperusteet sekä tuen myöntämisen pääasialliset edellytykset ja ehdot.
6. Maakunnan liiton on huolehdittava, että hankehakemus sisältää ainakin rahoituslain tuen hakemista koskevassa 19 §:ssä ja rahoitusasetuksen tuen hakemista koskevassa 9 §:ssä mainitut tiedot sekä rahoituksen hakuilmoituksessa erikseen määriteltävät indikaattorit huomioiden liitteen 2 mukaiset kriteerit. Tukipäätöksessä on mainittava ainakin rahoituslain tukipäätöstä koskevassa 21 §:ssä ja rahoitusasetuksen 10 §:ssä mainitut asiat. Päätöksessä on mainittava rahoituslain 25 §:n 3 momentin ja valtionavustuslain 14 §:n mukaisesta tuensaajan tiedonantovelvollisuudesta.
7. Mikäli hankkeeseen sisältyy investointi, on maakunnan liiton hankkeen rahoittamisen yhteydessä varmistuttava siitä, että investoinnin käyttö on sen valmistuessa tosiasiallisesti mahdollista. Maakunnan liiton tulee ennen rahoituspäätöstä selvittää käytön mahdollisuudet tai käytön mahdollistavat suunnitelmat. Maakunnan liiton tulee myös hankkeen jokaisen maksatuksen yhteydessä varmistua mahdollisen muun hankkeen edistymisestä suhteessa sen rahoittamaan hankkeeseen, jos rahoitettavaan hankkeeseen sisältyvän investoinnin kohteen käyttö on kytköksissä jonkin muun hankkeen valmistumiseen.

8. Maakunnan liiton on huolehdittava valtionavustuslain 15 §:n mukaisesti asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta hankkimalla myönnetyn tuen käyttö- ja seurantatietoja sekä muita tietoja samoin kuin tekemällä tarvittaessa tarkastuksia. Maakunnan liiton on tarkastettava sille osoitetun alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan käyttöä myös ulkopuolisten tarkastajien tekemillä tarkastuksilla. Erityisesti valvonnalla ja tarkastuksilla on varmistuttava yhteishankkeiden asianmukaisesta toteuttamisesta. Vuosittain tehtävä tarkastussuunnitelma sekä tarkastusraportit on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi.

9. Maakunnan liiton on seurattava hankkeiden suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista huomioiden liitteen 2 indikaattorit. Mikäli tavoitteista jäädään olennaisesti jälkeen tai hanke ei muutoin etene hankesuunnitelman mukaisesti, on maakunnan liiton pyydyttävä viipymättä tuen saajalta selvitys siitä, miten tavoitteisiin päästään ja tehtävä tarvittaessa hankesuunnitelman ja tukipäätöksen sisältöön tai rahoitusosuuteen vastaavat muutokset.

Maakunnan liiton on huolehdittava, että tuen saaja esittää rahoituslain 25 §:n 2 momentissa tarkoituksen selvityksen hankkeen toteuttamisesta seurantaan varten.

10. Maakunnan liiton sisäisestä tarkastuksesta vastaavan yksikön tulee varmistaa, että päätöksentekoa koskevat hallintomenettelyt toimivat liitossa asianmukaisesti ja valtionavustuksen käyttö- ja seurantatiedot sekä muut tiedot ovat luotettavat (valtionavustuslaki 15 §).

11. Maakunnan liiton tulee ylläpitää joko erillistä kirjanpitojärjestelmää tai riittävää vakiomuotoista kirjanpitoa kaikista tukitoimeen liittyvistä tapahtumista, jonka avulla voidaan laatia yksityiskohtaiset ja kattavat yhteenvedot kaikista tukeen liittyvistä suorituksista. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä siten kuin kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään.

12. Maakunnan liitto voi käyttää alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa liitossa tapahtuvaan ko. varojen hallinnointiin kuten myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyviin välttämättömiin ja kohtuullisiin kustannuksiin. Määrärahalla ei kuitenkaan tule kattaa täysimääräisesti hallinnoinnista aiheutuvia kustannuksia. Maakunnan liiton on pidettävä tukitoimeen liittyvistä henkilöstökuluista seurantaan, josta voidaan todeta palkka- ja muut kustannukset sekä alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan tuella liittoon palkatun henkilöstön määrä (htv).

Maakunnan liiton tulee toimittaa hallinnointiin liittyvä selvitys ja hallinnointikuluihin liittyvä erittely vuosittain tammikuun loppuun mennessä työ- ja elinkeinoministeriölle kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi.

13. Maakunnan liiton on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet valvonnan yhteydessä tai muutoin liiton tietoon tulleiden väärinkäytösten ja väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi ja lainvastaisesti maksetun tuen takaisinperimiseksi rahoituslain 33-35 §:n mukaisesti. Takaisinperittävälle määrälle on maksettava korkoa valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti ja päätöksessä on asetettava velvollisuus viivästyskoron maksamiseen valtionavustuslain 25 §:n mukaisesti.

Jos maakunnan liiton arvion mukaan varojen käytössä tapahtunut menettely voisi täyttää jonkin rikoslaisissa rangaistavaksi säädetyn teon tunnusmerkistön, on maakunnan liiton myös ryhdyttävä toimenpiteisiin ja tehtävä tutkintapyyntö esitutkintaviranomaisille.

Maakunnan liiton tulee raportoida edellä mainituista toimenpiteistä työ- ja elinkeinoministeriölle viivytyksettä ilmoittamalla syy takaisinperintään sekä takaisinperittävän ja takaisinperityn tuen määrä ajantasaisine velallisuusluetteloineen. Raportit tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi. Liitto voi käyttää tuensaajalta päätöksellä takaisinperityt varat uudelleen, jollei lainsäädännöstä tai työ- ja elinkeinoministeriön päätöksestä muuta johdu.

14. Maakunnan liitolle jaetuista varoista maakunnan liitolle mahdollisesti syntyvät korkotulot on käytettävä samaan tarkoitukseen kuin varsinaiset varatkin.
15. Maakunnan liiton tulee toimittaa valtionavustustoiminnan vähimmäistiedot Valtiokonttorille. Tiedon toimittamisvelvollisuus perustuu valtionavustuslakiin sekä asetukseen valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista sekä valtionavustustietojen julkaisemisen ja käytön palvelussa julkaistavasta tietoaaineistosta (1394/2022).
16. Maakunnan liiton tulee laatia vuosittain tiivis yhteenveto edellisenä vuonna alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahalla rahoitetuista hankkeista sekä niiden tuloksista ja toimittaa se työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi sekä sähköpostiosoitteella: aluekehitys.tem@gov.fi. Työ- ja elinkeinoministeriö antaa tarkemmat raportointia koskevat ohjeet myöhemmin.
17. Työ- ja elinkeinoministeriön suhteesta maakunnan liittoon kansallisen alueiden kehittämisen varojen hallinnoinnissa sekä menettelytavoista erimielisyystapauksissa säädetään toimeenpanolain 12 §:ssä. Työ- ja elinkeinoministeriö voi asettaa varojen käytön sitovia ehtoja. Lisäksi ministeriö voi määrätä maakunnan liitolle *alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen* -määrärahasta maksetut varat kokonaan tai osittain takaisin perittäviksi, jos maakunnan liitto on käyttänyt varoja muuhun tarkoitukseen kuin ne on osoitettu tai on varoja käyttäessään olennaisesti rikkonut varojen käyttämistä koskevia säännöksiä tai varojen osoittamispäätöksessä asetettuja varojen käytön ehtoja.

Liite 2

AKKE-määrärahan käyttö alueellisen TKI-toiminnan vahvistamiseksi – kriteerit ja indikaattorit

Määrärahalla rahoitettavien hankkeiden tulee vastata vähintään yhteen seuraavista kriteereistä:

- Hanke tukee pk-yritysten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa ja parantaa näin pk-yritysten innovaatiokyvykkyyttä
- Hanke vahvistaa alueen innovaatioekosysteemiä
- Hanke laajentaa TKI-toimintaan osallistuvien tahojen joukkoa

Lisäksi maakunta voi asettaa muita kriteereitä.

Rahoituksen seuranta koostuu seuraavista kuvauksista/indikaattoreista:

- Tiivis kuvaus käynnistyneistä kehitysprosesseista
- Tiivis kuvaus mahdollisesta ylialueellisesta yhteistyöstä (kuinka laajasti hankkeessa on mukana eri alueilla olevia osajia ja elinkeinotoimintaa, kuten tutkimus- ja koulutustoimijoita, kehittämisorganisaatioita ja yrityksiä, ja kuinka hanke edistää eri alueiden toimijoiden välistä yhteistyötä ja osaamisen hyödyntämistä)
- Hankkeisiin osallistuneiden pk-yritysten määrä
- Hankkeisiin osallistuneiden tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden määrä
- Hankkeisiin osallistuneiden muiden organisaatioiden määrä

Pk-yrityksillä tarkoitetaan tässä yhteydessä yrityksiä, jotka työllistävät alle 250 työntekijää.

Hankkeeseen osallistumiseksi ei katsota osallistumista yksittäiseen seminaariin tai tilaisuuteen, vaan osallistumista hankkeen rahoitukseen tai jatkuvampaa/ pidempikestoista osallistumista hankkeessa toteutettaviin toimenpiteisiin (esim. useammasta tilaisuudesta muodostuva valmennuksen, koulutuksen tai työpajojen kokonaisuus tms.)